Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 26 januari 2017 *

”Överklagande — Konkurrens — Konkurrensbegränsande samverkan — De belgiska, tyska, franska, italienska, nederländska och österrikiska marknaderna för badrumsutrustning — Beslut i vilket en överträdelse av artikel 101 FEUF och artikel 53 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet konstateras — Prissamordning och utbyte av känslig affärsinformation — En enda överträdelse — Bevis — Böter — Obegränsad behörighet — Rimlig tidsfrist — Proportionalitet”

I mål C-644/13 P,

angående ett överklagande enligt artikel 56 i stadgan för Europeiska unionens domstol, som ingavs den 29 november 2013,

Villeroy & Boch SAS, Paris (Frankrike), företrätt av J. Philippe, avocat,

klagande,

i vilket den andra parten är:

Europeiska kommissionen, företrädd av F. Castillo de la Torre, L. Malferrari och F. Ronkes Agerbeek, samtliga i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

svarande i första instans,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av domstolens vice ordförande A. Tizzano, tillika tillförordnad ordförande på första avdelningen, samt domarna M. Berger, E. Levits, S. Rodin (referent) och F. Biltgen,

generaladvokat: M. Wathelet,

justitiesekreterare: handläggaren K. Malacek,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 10 september 2015,

och efter att den 26 november 2015 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

* Rättegångsspråk: franska

Dom

1 Villeroy & Boch SAS (nedan kallat Villeroy & Boch Frankrike) har yrkat att domstolen ska upphäva den dom som meddelades av Europeiska unionens tribunal den 16 september 2013, Villeroy & Boch Austria m.fl./kommissionen (T-373/10, T-374/10, T-382/10 och T-402/10, ej publicerad, EU:T:2013:455) (nedan kallad den överklagade domen), till den del som tribunalen genom denna dom ogillade Villeroy & Boch Frankrikes talan om ogiltigförklaring av kommissionens beslut K(2010) 4185 slutlig av den 23 juni 2010 om ett förfarande enligt artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet (ärende COMP/39092 – Badrumsutrustning) (nedan kallat det omtvistade beslutet) till den del det beslutet rör Villeroy & Boch Frankrike.

Tillämpliga bestämmelser

Förordning (EG) nr 1/2003

2 I artikel 23.2 och 23.3 i rådets förordning (EG) nr 1/2003 av den 16 december 2002 om tillämpning av konkurrensreglerna i artiklarna [101 FEUF] och [102 FEUF] (EGT L 1, 2003, s. 1) föreskrivs följande:

”2. Kommissionen får genom beslut ålägga företag och företagssammanslutningar böter, om de uppsåtligen eller av oaktsamhet

a) överträder artikel [101 FEUF] eller artikel [102 FEUF], …

…

För varje företag och företagssammanslutning som deltagit i överträdelsen får böterna inte överstiga 10 % av föregående räkenskapsårs sammanlagda omsättning.

…

3. När bötesbeloppet fastställs, skall hänsyn tas både till hur allvarlig överträdelsen är och hur länge den pågått.”

2006 års riktlinjer

3 I punkt 2 i riktlinjerna för beräkning av böter som döms ut enligt artikel 23.2 a i förordning (EG) nr 1/2003 (EUT C 210, 2006, s. 2) (nedan kallade 2006 års riktlinjer) anges, på tal om fastställande av bötesbelopp, att kommissionen ska ”beakta överträdelsens allvar och varaktighet” och att ”[b]öterna [inte] får … överskrida de gränser som anges i artikel 23.2 andra och tredje stycket i förordning (EG) nr 1/2003”.

4 Punkt 37 i 2006 års riktlinjer har följande lydelse:

”I riktlinjerna för beräkning av böter beskrivs en allmän metod för att fastställa böter, men kommissionen har rätt att avvika från denna metod eller från de gränser som fastställs i punkt 21 om omständigheterna i ett enskilt ärende kräver det eller om det krävs för att uppnå en tillräcklig avskräckande effekt.”

Bakgrund till tvisten och det omtvistade beslutet

5 Den aktuella konkurrensbegränsande samverkan berörde badrumsutrustning tillhörande någon av följande tre produktgrupper: kranar och tillbehör, duschväggar med tillbehör och sanitetsporslin (nedan kallade de tre produktgrupperna).

6 Tribunalen har redogjort för bakgrunden till tvisten i punkterna 1–19 i den överklagade domen. I det följande ges en sammanfattning därav.

7 Genom det omtvistade beslutet konstaterade kommissionen att det inom sektorn för badrumsutrustning hade skett en överträdelse av artikel 101.1 FEUF och artikel 53 i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet av den 2 maj 1992 (EGT L 1, 1994, s. 3; svensk specialutgåva, område 2, volym 11, s. 37) (nedan kallat EES-avtalet). Enligt kommissionen hade 17 företag deltagit i överträdelsen, som hade pågått under olika perioder mellan den 16 oktober 1992 och den 9 november 2004. Överträdelsen hade bestått i ett flertal konkurrensbegränsande överenskommelser eller samordnade förfaranden i Belgien, Tyskland, Frankrike, Italien, Nederländerna och Österrike.

8 Mer specifikt angav kommissionen i det omtvistade beslutet att den konstaterade överträdelsen bestod i att dessa tillverkare av badrumsutrustning för det första samordnade årliga prishöjningar och andra aspekter av prissättningen vid regelbundna möten inom nationella branschorganisationer, för det andra fastställde eller samordnade priser med anledning av särskilda händelser, såsom höjda råvarupriser, införandet av euron och införandet av vägtullar, och för det tredje lämnade ut och utbytte känsliga affärsuppgifter. Kommissionen konstaterade vidare att fastställandet av priser i sektorn för badrumsutrustning följde en årscykel: tillverkarna fastställde prislistor, som i allmänhet gällde i ett år och låg till grund för affärsförbindelserna med grossisterna.

9 Villeroy & Boch Frankrike och de övriga sökandena i första instans – Villeroy & Boch Austria GmbH (nedan kallat Villeroy & Boch Österrike), Villeroy & Boch AG (nedan kallat Villeroy & Boch) och Villeroy & Boch Belgium SA (nedan kallat Villeroy & Boch Belgien) – är verksamma inom sektorn för badrumsutrustning. Villeroy & Boch innehar samtliga aktier i Villeroy & Boch Österrike, Villeroy & Boch Frankrike, Villeroy & Boch Belgien, Ucosan BV och dess dotterbolag samt Villeroy & Boch SARL.

10 Den 15 juli 2004 underrättade Masco Corp. och dess dotterbolag – bland annat Hansgrohe AG, som tillverkar kranar, och Hüppe GmbH, som tillverkar duschväggar – kommissionen om att det förelåg konkurrensbegränsande samverkan inom sektorn för badrumsutrustning. Samtidigt ansökte dessa bolag om att beviljas immunitet mot böter med stöd av kommissionens tillkännagivande om immunitet mot böter och nedsättning av böter i kartellärenden (EGT C 45, 2002, s. 3) (nedan kallat 2002 års tillkännagivande om samarbete) eller i andra hand om att beviljas nedsättning av de böter som de skulle kunna komma att åläggas. Den 2 mars 2005 antog kommissionen ett beslut om villkorad immunitet mot böter till förmån för Masco i enlighet med punkterna 8 a och 15 i nämnda tillkännagivande.

11 Den 9 och den 10 november 2004 genomförde kommissionen oanmälda inspektioner i lokaler tillhörande ett flertal bolag och nationella branschorganisationer inom sektorn för badrumsutrustning.

12 Den 15 respektive den 19 november 2004 ansökte Grohe Beteiligungs GmbH med dotterbolag och American Standard Inc. (nedan kallat Ideal Standard) om immunitet mot böter eller i andra hand nedsättning av böter med stöd av 2002 års tillkännagivande om samarbete.

13 Efter att under perioden från den 15 november 2005 till den 16 maj 2006 ha sänt skrivelser med begäran om upplysningar till ett flertal bolag och sammanslutningar inom sektorn för badrumsutrustning – inbegripet sökandena i första instans – antog kommissionen den 26 mars 2007 ett meddelande om invändningar som delgavs bland annat sökandena i första instans.

14 Den 17 respektive den 19 januari 2006 ansökte även Roca SARL och Hansa Metallwerke AG med dotterbolag om immunitet mot böter eller i andra hand nedsättning av böter med stöd av 2002 års tillkännagivande om samarbete. Den 20 januari 2006 ingav Aloys F. Dornbracht GmbH & Co. KG Armaturenfabrik en liknande ansökan.

15 Kommissionen anordnade den 12–14 november 2007 ett muntligt hörande i vilket sökandena i första instans deltog. Den 9 juli 2009 sände kommissionen en skrivelse till sökandena i första instans i vilken den redogjorde för de faktiska omständigheterna och framhöll viss bevisning som den avsåg att lägga till grund för sitt slutliga beslut. Därefter sände kommissionen skrivelser med begäran om ytterligare upplysningar till bland annat sökandena i första instans. Sedan antog kommissionen den 23 juni 2010 det omtvistade beslutet, där den fann att de förfaranden som beskrivs i punkt 8 ovan ingick i en samlad plan som syftade till att begränsa konkurrensen mellan de företag som beslutet var riktat till och att dessa förfaranden utgjorde en enda, fortlöpande överträdelse som omfattade de tre produktgrupperna och geografiskt sträckte sig över Belgien, Tyskland, Frankrike, Italien, Nederländerna och Österrike. Kommissionen betonade bland annat att dessa förfaranden motsvarade en återkommande modell som hade visat sig vara densamma i de sex medlemsstater som omfattades av kommissionens undersökning. Vidare påpekade kommissionen att det fanns dels nationella branschorganisationer för samtliga tre produktgrupper, vilka den kallade samordningsorgan, dels nationella branschorganisationer med medlemmar vilkas verksamhet rörde minst två av de tre produktgrupperna, vilka den kallade sammanslutningar för flera produktgrupper, dels specialiserade organisationer med medlemmar vilkas verksamhet rörde en av de tre produktgrupperna. Slutligen konstaterade kommissionen att det fanns en central grupp av företag som hade deltagit i den konkurrensbegränsande samverkan i olika medlemsstater och inom ramen för samordningsorgan och sammanslutningar för flera produktgrupper.

16 Enligt kommissionen hade sökandena i första instans deltagit i den aktuella överträdelsen i egenskap av medlemmar i följande sammanslutningar: IndustrieForum Sanitär, som från och med år 2001 ersatte Freundeskreis der deutschen Sanitärindustrie, Arbeitskreis Baden und Duschen, som från och med år 2003 ersatte Arbeitskreis Duschabtrennungen, och Fachverband Sanitär-Keramische Industrie i Tyskland, Arbeitskreis Sanitärindustrie i Österrike, Vitreous China-group i Belgien, Sanitair Fabrikanten Platform i Nederländerna och Association française des industries de céramique sanitaire (nedan kallad AFICS) i Frankrike. Såvitt avsåg överträdelsen i Nederländerna fann kommissionen väsentligen, i skäl 1179 i det omtvistade beslutet, att de företag som hade deltagit i denna överträdelse inte kunde åläggas böter för detta deltagande på grund av preskription.

17 I artikel 1 i det omtvistade beslutet räknade kommissionen upp de företag som den ansåg hade överträtt artikel 101 FEUF och (från och med den 1 januari 1994) artikel 53 i EES-avtalet genom att delta i konkurrensbegränsande samverkan inom sektorn för badrumsutrustning i Belgien, Tyskland, Frankrike, Italien, Nederländerna och Österrike under olika perioder mellan den 16 oktober 1992 och den 9 november 2004. Såvitt avsåg sökandena i första instans fann kommissionen i artikel 1.1 i nämnda beslut att Villeroy & Boch hade deltagit i nämnda samverkan, vilken alltså bedömdes utgöra en enda överträdelse, från den 28 september 1994 till den 9 november 2004, medan dess dotterbolag Villeroy & Boch Belgien, Villeroy & Boch Frankrike och Villeroy & Boch Österrike befanns ha deltagit under perioder som sträckte sig från som tidigast den 12 oktober 1994 till den 9 november 2004.

18 Genom artikel 2.8 i det omtvistade beslutet ålade kommissionen för det första Villeroy & Boch att betala böter till ett belopp av 54 436 347 euro, för det andra Villeroy & Boch och Villeroy & Boch Österrike att betala böter till ett belopp av 6 083 604 euro för vars betalning de skulle svara solidariskt, för det tredje Villeroy & Boch och Villeroy & Boch Belgien att betala böter till ett belopp av

2 942 608 euro för vars betalning de skulle svara solidariskt och för det fjärde Villeroy & Boch och Villeroy & Boch Frankrike att betala böter till ett belopp av 8 068 441 euro för vars betalning de skulle svara solidariskt. Det sammanlagda beloppet för de böter som sökandena i första instans ålades att betala uppgick således till 71 531 000 euro.

19 Kommissionen hade beräknat bötesbeloppen med ledning av 2006 års riktlinjer.

Förfarandet vid tribunalen och den överklagade domen

20 Genom ansökan som inkom till tribunalens kansli den 9 september 2010 väckte klaganden talan i mål T-382/10 om ogiltigförklaring av det omtvistade beslutet till den del som detta rörde klaganden och i andra hand om nedsättning av beloppet för de böter som klaganden hade ålagts att betala.

21 Till stöd för yrkandet om ogiltigförklaring gjorde klaganden gällande att kommissionen genom sin bedömning att det förelåg en enda komplex och fortlöpande överträdelse hade åsidosatt artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet, att det omtvistade beslutet var bristfälligt motiverat, att det saknades bevis för att det hade begåtts en överträdelse i Frankrike, att det inte fanns någon rättslig grund som medgav att sökandena i första instans ålades böter med solidariskt betalningsansvar, att de ålagda böterna hade beräknats på ett felaktigt sätt – bland annat eftersom försäljning utan samband med överträdelsen hade beaktats vid beräkningen av bötesbeloppet och eftersom böterna inte hade satts ned trots att det administrativa förfarandet hade – och att artikel 23.3 i förordning nr 1/2003 hade åsidosatts på grund av att böterna var oproportionerligt höga.

22 I andra hand yrkade klaganden att beloppet för de böter som bolaget hade ålagts att betala skulle sättas ned.

23 Genom den överklagade domen ogillade tribunalen klagandens talan i dess helhet.

Parternas yrkanden

24 Klaganden har yrkat att domstolen ska

— upphäva den överklagade domen i dess helhet till den del som tribunalen genom nämnda dom ogillade klagandens talan,

— i andra hand delvis upphäva den överklagade domen,

— i tredje hand sätta ned beloppet för de böter som klaganden har ålagts,

— i fjärde hand upphäva den överklagade domen och återförvisa målet till tribunalen för ny prövning, och

— förplikta kommissionen att ersätta rättegångskostnaderna.

25 Kommissionen har yrkat att domstolen ska

— delvis avvisa överklagandet och i övrigt ogilla det med hänvisning till att det är uppenbart ogrundat, och

— förplikta klaganden att ersätta rättegångskostnaderna.

Prövning av överklagandet

26 Klaganden har åberopat fyra grunder till stöd för sitt överklagande. Som första grund har klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde sig skyldig till felaktig rättstillämpning vid värderingen av bevisen för de överträdelser som ska ha begåtts i Frankrike. Klagandens andra grund innebär att tribunalen ska ha gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning när den fann att det förelåg en komplex och fortlöpande överträdelse. Den tredje grunden avser att tribunalen underlät att utöva sin obegränsade behörighet i syfte att pröva de böter som klaganden hade ålagts. Som fjärde grund har klaganden åberopat ett åsidosättande av proportionalitetsprincipen.

Den första grunden: Felaktig rättstillämpning vid värderingen av bevisen för de överträdelser som ska ha begåtts i Frankrike

Parternas argument

27 Som första grund har klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning i så måtto att dess bedömning av uttalandena från Ideal Standard, Roca och Duravit AG avseende samtliga faktiska omständigheter i Frankrike inte stämmer överens med dess bedömning av samma bevis i domen av den 16 september 2013, Keramag Keramische Werke m.fl./kommissionen (T-379/10 och T-381/10, ej publicerad, EU:T:2013:457), som också rör det omtvistade beslutet. Därigenom åsidosatte tribunalen enligt klaganden principen om likabehandling och principen *in dubio pro reo*.

28 I punkterna 287–290 i den överklagade domen fann tribunalen nämligen att uttalandena från Ideal Standard och Roca gjorde det möjligt att slå fast att klaganden hade deltagit i tre AFICS-möten under 2004 vid vilka otillåtna diskussioner ska ha ägt rum. I detta sammanhang erinrade tribunalen om att ett vittnesmål från ett företag som har ansökt om förmånlig behandling inte kan användas som bevisning, med hänvisning till principen *testis unus, testis nullus* (ett vittne är inget vittne), såvida det inte styrks av vittnesmål från andra deltagare i den konkurrensbegränsande samverkan. Tribunalen gjorde emellertid gällande att nämnda princip inte var tillämplig i det aktuella målet, eftersom det uttalande som Ideal Standard hade gjort i samband med sin ansökan om förmånlig behandling hade bekräftats av Rocas uttalande.

29 Enligt klaganden strider denna bevisvärdering från tribunalens sida uppenbart mot den värdering som tribunalen gjorde av samma bevis i domen av den 16 september 2013, Keramag Keramische Werke m.fl./kommissionen (T-379/10 och T-381/10, ej publicerad, EU:T:2013:457, punkterna 118–120), vilken också rör det omtvistade beslutet.

30 Klaganden anser vidare att tribunalen bedömde bevisvärdet av Duravit AG:s uttalande på ett motsägelsefullt sätt i nämnda dom jämfört med den överklagade domen. I domen av den 16 september 2013, Keramag Keramische Werke m.fl./kommissionen (T-379/10 och T-381/10, ej publicerad, EU:T:2013:457, punkterna 115 och 116), gjorde tribunalen nämligen bedömningen att detta uttalande inte kunde anföras mot klagandena i det målet, eftersom de inte hade fått ta del av det under det administrativa förfarandet. I den överklagade domen godtog tribunalen däremot att samma uttalande beaktades. I punkt 293 i den överklagade domen angav tribunalen att det omtvistade beslutet förvisso inte ”stödde sig på” det uttalandet men att detta uttalande icke desto mindre hade bekräftat Ideal Standards uttalande såvitt avsåg ämnet för de otillåtna diskussioner som ”troligen” hade ägt rum den 25 februari 2004.

31 Klaganden har också hävdat att tribunalen ändrade det omtvistade beslutets motivering och således åsidosatte artikel 263 FEUF och artikel 296 andra stycket FEUF genom att anföra Duravits uttalande mot klaganden, trots att tribunalen visste att detta uttalande inte kunde göras gällande mot klaganden och trots att kommissionen själv inte hade förlitat sig på det i nämnda beslut.

32 Eftersom tribunalen inte anförde någon annan bevisning för den överträdelse i Frankrike som påstods kunna läggas klaganden till last, grundar sig den fällande domen mot klaganden enligt dennas uppfattning, såvitt avser omständigheterna i Frankrike, på de ovannämnda fallen av felaktig rättstillämpning.

33 Kommissionen har vitsordat att tribunalens bedömningar i den överklagade domen strider mot tribunalens bedömningar i domen av den 16 september 2013, Keramag Keramische Werke m.fl./kommissionen (T-379/10 och T-381/10, ej publicerad, EU:T:2013:457), men enligt kommissionen är det den sistnämnda domen som kännetecknas av felaktig rättstillämpning. Vidare har kommissionen framhållit att klaganden inte har anfört något konkret fall av felaktig rättstillämpning som tribunalen skulle ha gjort sig skyldig till vid värderingen av bevisningen utan endast har hänvisat till att identiska faktiska omständigheter har behandlats olika. Kommissionen har därutöver gjort gällande att principen om oskuldspresumtion inte har åsidosatts. Slutligen har kommissionen inte bestritt att Duravits uttalande inte kan användas som bevisning, men i detta sammanhang har kommissionen understrukit att den överklagade domen inte uppenbart grundar sig på det uttalandet.

Domstolens bedömning

34 Tribunalens bedömning av en handlings bevisvärde kan i princip inte kontrolleras av domstolen inom ramen för ett överklagande. Som framgår av artikel 256 FEUF och artikel 58 första stycket i stadgan för Europeiska unionens domstol, är nämligen ett överklagande begränsat till rättsfrågor. Tribunalen är följaktligen ensam behörig att fastställa relevanta faktiska omständigheter och att bedöma bevisning, utom i fall där faktiska omständigheter eller bevisning har missuppfattats (se, bland annat, dom av den 2 oktober 2003, Salzgitter/kommissionen, C-182/99 P, EU:C:2003:526, punkt 43 och där angiven rättspraxis). I det här aktuella målet har det inte gjorts gällande att det skulle vara fråga om någon sådan missuppfattning.

35 Frågan huruvida en dom från tribunalen är motsägelsefullt eller otillräckligt motiverad utgör däremot enligt fast rättspraxis en rättsfråga vilken som sådan kan åberopas i ett mål om överklagande (se, bland annat, dom av den 21 september 2006, Nederlandse Federatieve Vereniging voor de Groothandel op Elektrotechnisch Gebied/kommissionen, C-105/04 P, EU:C:2006:592, punkt 71 och där angiven rättspraxis).

36 I det aktuella fallet konstaterade tribunalen i punkt 287 i den överklagade domen att kommissionen hade hänvisat till Ideal Standards och Rocas uttalanden när den slog fast att klaganden hade deltagit i AFICS-mötena under 2004. I punkt 289 i nämnda dom framhöll tribunalen att det förvisso framgår av rättspraxis att om en part har ifrågasatt ett uttalande från någon som helt eller delvis har fått sina böter nedsatta, måste detta uttalande styrkas, men att det inte finns något hinder för att ett sådant uttalande kan styrkas genom ett vittnesmål från ett annat företag som har deltagit i den konkurrensbegränsande samverkan, även om detta företag också har fått sina böter nedsatta. Efter att ha bedömt bevisvärdet av Rocas uttalande fann tribunalen, i punkt 290 i samma dom, att det fanns fog för slutsatsen att Ideal Standards uttalande, i den mån som detta bekräftades genom Rocas uttalande, styrkte att de aktuella otillåtna diskussionerna hade ägt rum.

37 Klaganden har gjort gällande att denna motivering strider mot den motivering som tribunalen angav i domen av den 16 september 2013, Keramag Keramische Werke m.fl./kommissionen (T-379/10 och T-381/10, ej publicerad, EU:T:2013:457).

38 Tribunalens skyldighet att motivera sina domar är emellertid enligt fast rättspraxis i princip inte så långtgående att den innebär att tribunalen ska motivera den lösning som den har valt i ett visst mål i förhållande till den lösning som den har valt i ett annat mål, även om båda målen rör samma beslut (se dom av den 11 juli 2013, Team Relocations m.fl./kommissionen, C-444/11 P, ej publicerad, EU:C:2013:464, punkt 66 och där angiven rättspraxis).

39 Klaganden kan således inte vinna framgång med sitt argument att motiveringen av den överklagade domen strider mot motiveringen av domen av den 16 september 2013, Keramag Keramische Werke m.fl./kommissionen (T-379/10 och T-381/10, ej offentliggjord, EU:T:2013:457).

40 Klagandens argument om att tribunalen inte kunde anföra Duravits uttalande mot klaganden grundar sig uppenbart på en felaktig tolkning av den överklagade domen. Det enda skälet till att tribunalen nämnde detta uttalande, i punkt 293 i den överklagade domen, var nämligen att den skulle bemöta ett argument som hade framförts av sökandena i första instans, där dessa hade hänvisat till nämnda uttalande i samband med att de hade ifrågasatt sanningshalten i Ideal Standards och Rocas uttalanden. Tribunalen beaktade således inte Duravits uttalande mot klaganden, något som också bekräftas av punkt 295 i nämnda dom, där tribunalen slog fast att Ideal Standards och Rocas uttalanden var tillräckliga för att styrka att det förelåg en överträdelse av artikel 101.1 FEUF.

41 Av det ovan anförda följer att överklagandet inte kan vinna bifall såvitt avser den första grunden.

Den andra grunden: Förekomsten av en enda, fortlöpande överträdelse

Parternas argument

42 Som andra grund har klaganden gjort gällande att tribunalen gjorde en felaktig rättstillämpning genom att på konstlad väg sammanföra ett antal av varandra oberoende handlingar och genom att slå fast att det förelåg en enda komplex och fortlöpande överträdelse.

43 I detta sammanhang har klaganden för det första hävdat att tribunalen genom att utgå från begreppet ”en enda komplex och fortlöpande överträdelse” åsidosatte artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet. Enligt klaganden saknar nämligen detta begrepp helt rättslig grund i unionsrätten. Dessutom anser klaganden att den överklagade domen är bristfälligt motiverad i så måtto att tribunalen inte bemötte dess argument i denna fråga.

44 För det andra har klaganden i andra hand gjort gällande att rekvisiten för att en enda överträdelse ska anses föreligga inte var uppfyllda i det aktuella fallet, eftersom kommissionen inte hade avgränsat den relevanta marknaden och eftersom det inte heller har fastställts något komplementärt samband mellan de olika kritiserade handlingarna.

45 För det tredje har klaganden i andra hand hävdat att det inte kan föreligga en sådan övergripande överträdelse som anges i det omtvistade beslutet, eftersom tribunalen delvis ogiltigförklarade det beslutet såvitt avsåg vissa medlemsstater i domar av den 16 september 2013, Wabco Europe m.fl./kommissionen (T-380/10, EU:T:2013:449), Keramag Keramische Werke m.fl./kommissionen (T-379/10 och T-381/10, ej publicerad, EU:T:2013:457), och Duravit m.fl./kommissionen (T-364/10, ej publicerad, EU:T:2013:477), och eftersom det är tänkbart att vissa företag inte hade kännedom om överträdelsen i dess helhet.

46 Kommissionen har yrkat att överklagandet ska lämnas utan bifall såvitt avser den andra grunden.

Domstolens bedömning

47 Enligt fast rättspraxis kan en överträdelse av artikel 101.1 FEUF följa inte endast genom ett enstaka handlande utan även genom en serie handlanden eller genom ett fortlöpande beteende. Detta gäller också då ett eller flera led i denna serie handlanden eller i detta fortlöpande beteende även i sig och helt isolerat kan utgöra en överträdelse av nämnda bestämmelse. När de olika handlandena ingår i en ”samlad plan” på grund av deras identiska syfte som snedvrider konkurrensen på den inre marknaden, får kommissionen således tillskriva företag ansvar för dessa handlanden utifrån deltagandet i

överträdelsen bedömd i dess helhet (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 juni 2015, Fresh Del Monte Produce/kommissionen och kommissionen/Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P och C-294/13 P, EU:C:2015:416, punkt 156 och där angiven rättspraxis).

48 Ett företag som har deltagit i en sådan enda, komplex överträdelse genom egna beteenden, vilka utgör avtal eller samordnade förfaranden med ett konkurrensbegränsande syfte i den mening som avses i artikel 101.1 FEUF och vilka syftade till att bidra till förverkligandet av överträdelsen i dess helhet, kan således även, under hela den tid som företaget deltog i överträdelsen, vara ansvarigt för andra företags beteenden inom ramen för samma överträdelse. Så är fallet när det är styrkt att det aktuella företaget avsåg att genom sitt eget beteende bidra till förverkligandet av de gemensamma mål som deltagarna eftersträvade och att företaget hade kännedom om de konkurrensbegränsande beteenden som planerades eller genomfördes av andra företag i samma syfte eller rimligen kunde förutse dem och var berett att godta den risk som detta innebar (se, för ett liknande resonemang, dom av den 24 juni 2015, Fresh Del Monte Produce/kommissionen och kommissionen/Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P och C-294/13 P, EU:C:2015:416, punkt 157 och där angiven rättspraxis).

49 Ett företag kan således ha deltagit direkt i samtliga de konkurrensbegränsande beteenden som utgör en enda, fortlöpande överträdelse, och kommissionen har då rätt att hålla företaget ansvarigt för samtliga dessa beteenden och följaktligen för överträdelsen i dess helhet. Ett företag kan också ha deltagit direkt endast i en del av de konkurrensbegränsande beteenden som utgör en enda, fortlöpande överträdelse men ha haft kännedom om samtliga de övriga konkurrensbegränsande beteenden som andra deltagare i den konkurrensbegränsande samverkan planerade eller genomförde i samma syfte eller rimligen ha kunnat förutse dem och ha varit berett att godta den risk som detta innebar. Även i ett sådant fall har kommissionen rätt att hålla företaget ansvarigt för samtliga de konkurrensbegränsande beteenden som utgör en sådan överträdelse och följaktligen för överträdelsen i dess helhet (se dom av den 24 juni 2015, Fresh Del Monte Produce/kommissionen och kommissionen/Fresh Del Monte Produce, C-293/13 P och C-294/13 P, EU:C:2015:416, punkt 158 och där angiven rättspraxis).

50 För att fastställa huruvida olika handlanden kan ses som en enda, fortlöpande överträdelse, behöver det vidare inte undersökas huruvida det föreligger ett komplementärt samband mellan dem i den meningen att varje enskild åtgärd syftar till att motverka en eller flera konsekvenser av en normalt fungerande konkurrens och åtgärderna genom ett samspel bidrar till att åstadkomma samtliga de konkurrensbegränsande verkningar som eftersträvas av aktörerna inom ramen för en samlad plan med ett enda syfte. Villkoret att det ska finnas ett enda syfte innebär däremot att det ska undersökas huruvida de olika handlanden som ingår i överträdelsen uppvisar kännetecken som kan tyda på att andra deltagande företags konkreta beteenden faktiskt inte har haft samma syfte eller samma konkurrensbegränsande verkan och således inte har ingått i en ”samlad plan” på grund av ett identiskt syfte som snedvrider konkurrensen på den inre marknaden (se, för ett liknande resonemang, dom av den 19 december 2013, Siemens m.fl./kommissionen, C-239/11 P, C-489/11 P och C-498/11 P, ej publicerad, EU:C:2013:866, punkterna 247 och 248).

51 Till yttermera visso kan det inte utläsas av domstolens praxis att artikel 101.1 FEUF skulle gälla enbart företag verksamma på den marknad som berörs av konkurrensbegränsningarna eller på marknader i tidigare eller senare distributionsled eller angränsande marknader, eller enbart företag som inskränker sin handlingsfrihet på en viss marknad enligt ett avtal eller ett samordnat förfarande. Av domstolens fasta praxis framgår att lydelsen i artikel 101.1 FEUF rent allmänt åsyftar alla avtal och samordnade förfaranden som, antingen horisontellt eller vertikalt, snedvrider konkurrensen på den inre marknaden, oberoende av vilken marknad parterna är verksamma på och oberoende av huruvida endast ett visst företags beteende på marknaden berörs av dessa överenskommelser (se, för ett liknande resonemang, dom av den 22 oktober 2015, AC-Treuhand/kommissionen, C-194/14 P, EU:C:2015:717, punkterna 34 och 35 samt där angiven rättspraxis).

52 Klaganden kan för det första, mot bakgrund av denna rättspraxis, inte vinna framgång med sina argument att det rättsliga begreppet ”en enda komplex och fortlöpande överträdelse” skulle vara oförenligt med artikel 101 FEUF och artikel 53 i EES-avtalet.

53 För det andra motiverade tribunalen, i motsats till vad klaganden har gjort gällande, den överklagande domen tillräckligt genom att i punkterna 32–34, 41, 42 och 46–48 i denna erinra om nämnda rättspraxis.

54 När det gäller klagandens argument att samtliga rekvisit för att en enda överträdelse ska anses föreligga inte skulle vara uppfyllda i det aktuella fallet eftersom kommissionen inte hade avgränsat den relevanta marknaden, framhåller domstolen för det tredje att den omständigheten att de produktmarknader och geografiska marknader som omfattas av överträdelsen är separata i alla händelser inte utgör hinder för att det ska kunna konstateras att det föreligger en enda överträdelse – något som tribunalen med fog påpekade i punkt 54 i den överklagade domen och som klaganden själv också har vitsordat. Detta argument är således under alla omständigheter verkningslöst.

55 För det fjärde gjorde tribunalen inte en felaktig rättstillämpning när den i punkterna 63–71 i den överklagade domen fann att kommissionen i det aktuella fallet hade fog för sin bedömning att det förelåg ett enda syfte och således även en enda överträdelse. Tribunalen styrkte nämligen, med hänvisning till de konstateranden rörande faktiska omständigheter som den redovisade i punkterna 66, 69 och 71 i den överklagade domen, att de olika kritiserade beteendena hade ett och samma mål, det vill säga att samtliga tillverkare av badrumsutrustning skulle samordna sitt agerande gentemot grossisterna. Som framgår av de ovannämnda punkterna 66, 69 och 71, grundade sig bedömningen att det förelåg ett gemensamt syfte inte – vilket klaganden har gjort gällande – på en allmän hänvisning till en snedvridning av konkurrensen på de marknader som berördes av överträdelsen, utan på olika omständigheter såsom grossisternas centrala roll i distributionssystemet, systemets kännetecken, förekomsten av ”samordningsorgan” och ”sammanslutningar för flera produktgrupper”, det likartade genomförandet av de samordnade förfarandena och den materiella, geografiska och tidsmässiga överlappningen mellan de berörda förfarandena.

56 Under dessa omständigheter kan tribunalen inte klandras för sin bedömning att kommissionen på goda grunder slog fast att det i det aktuella fallet förelåg en enda fortlöpande överträdelse. Det är nämligen inte nödvändigt att fastställa något komplementärt samband mellan de olika kritiserade förfarandena, eftersom en enda fortlöpande överträdelse kan tillskrivas företag som inte konkurrerar med varandra, och det är inte heller nödvändigt att systematiskt avgränsa de relevanta marknaderna. Klaganden är dels ansvarig för sitt direkta deltagande i den aktuella överträdelsen, dels – eftersom den hade kännedom om samtliga de konkurrensbegränsande beteenden som i samma syfte planerades eller genomfördes av andra deltagare i den aktuella konkurrensbegränsande samverkan eller rimligen kunde förutse dessa beteenden och var beredd att godta den risk som detta innebar – ansvarig för sitt indirekta deltagande i denna överträdelse.

57 När det slutligen gäller klagandens argument som grundar sig på att det omtvistade beslutet delvis har ogiltigförklarats av tribunalen inom ramen för andra mål som också rör den här aktuella överträdelsen, erinrar domstolen om att värderingen av den bevisning som rör de olika nationella marknaderna omfattas av tribunalens exklusiva behörighet. I den mån som syftet med klagandens argument är att ifrågasätta huruvida det förelåg en enda komplex och fortlöpande överträdelse, understryker domstolen att den omständigheten att tribunalen delvis ogiltigförklarade det omtvistade beslutet till den del som detta rörde bevisen för det deltagande i överträdelsen som hade lagts vissa andra av de berörda företagen till last, på vissa geografiska marknader och under vissa perioder, inte utgör tillräcklig grund för att ifrågasätta tribunalens bedömning att det förelåg dels en samlad plan omfattande de tre produktgrupperna och de sex berörda medlemsstaterna, dels ett identiskt syfte som snedvred konkurrensen.

58 Således ska överklagandet såvitt avser den andra grunden ogillas med hänvisning till att det delvis är verkningslöst och i övrigt saknar grund.

Den tredje och den fjärde grunden: Prövning med utövande av obegränsad behörighet och böternas proportionalitet

Parternas argument

59 Klaganden har som tredje grund gjort gällande att tribunalen underlät att utöva sin obegränsade behörighet med avseende på de böter som kommissionen hade fastställt.

60 Enligt klaganden följer det av artikel 261 FEUF, artikel 263 andra och fjärde stycket FEUF, artikel 264 första stycket FEUF, artikel 31 i förordning nr 1/2003, artikel 6.1 i Europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna, som undertecknades i Rom den 4 november 1950, och artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, att tribunalen och domstolen är skyldiga att konkret utöva sin obegränsade behörighet.

61 Enligt klaganden inskränkte sig tribunalen i den överklagade domen till att pröva huruvida bötesbeloppet hade fastställts på ett lagenligt sätt, tvärtemot vad klaganden hade yrkat.

62 Dessutom anser klaganden att tribunalen i det aktuella fallet borde ha satt ned bötesbeloppet, med tanke på att överträdelsen endast omfattade ett begränsat antal medlemsstater och således inte är så allvarlig. I detta sammanhang anser klaganden att det är obegripligt varför kommissionen bestraffade de kritiserade beteendena i det aktuella fallet hårdare än den har bestraffat andra fall av konkurrensbegränsande samverkan av samma art som har omfattat hela Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Vidare borde tribunalen ha satt ned klagandens böter med hänvisning till att det administrativa förfarandet tog alltför lång tid.

63 Som fjärde grund har klaganden hävdat att den överklagade domen strider mot proportionalitetsprincipen, vilken stadfästs i artikel 49.3 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Enligt klaganden borde tribunalen vid sin bedömning av överträdelsens grad av allvar ha beaktat den berörda marknaden, de olika aktörernas omsättning, överträdelsens varaktighet och art samt dess konkreta eller potentiella inverkan på de aktuella marknaderna, något som klaganden anser att tribunalen inte gjorde.

64 Dessutom borde tribunalen ha förvissat sig om att beloppet för de böter som föreskrevs i det omtvistade beslutet var proportionerligt i absolut bemärkelse, vilket enligt klaganden inte är fallet när den omsättning som omfattas av överträdelsen uppgår till 34,34 miljoner euro och det sammanlagda bötesbeloppet uppgår till 8 068 441 euro.

65 Klaganden har därför uppmanat domstolen att avhjälpa tribunalens rättsstridiga underlåtenhet på dessa punkter och själv sätta ned beloppet för de ålagda böterna.

66 Kommissionen har yrkat att överklagandet ska lämnas utan bifall såvitt avser den tredje och den fjärde grunden.

Domstolens bedömning

67 Av fast rättspraxis följer att den granskning av lagenligheten som föreskrivs i artikel 263 FEUF innebär att unionsdomstolen ska pröva sökandens argument rörande det angripna beslutet med avseende på både rättsliga och faktiska omständigheter samt att den är behörig att pröva bevisningen,

ogiltigförklara nämnda beslut och ändra bötesbeloppet (se dom av den 10 juli 2014, Telefónica och Telefónica de España/kommissionen, C-295/12 P, EU:C:2014:2062, punkt 53 och där angiven rättspraxis).

68 Lagenlighetsgranskningen kompletteras av den obegränsade behörighet som unionsdomstolen med stöd av artikel 261 FEUF har tilldelats genom artikel 31 i förordning nr 1/2003. Denna obegränsade behörighet innebär att unionsdomstolen, utöver att pröva påföljdens lagenlighet, även får ersätta kommissionens bedömning med sin egen bedömning. Följaktligen kan unionsdomstolen undanröja, sätta ned eller höja de böter eller löpande viten som har ålagts (se dom av den 8 december 2011, Chalkor/kommissionen, C-386/10 P, EU:C:2011:815, punkt 63 och där angiven rättspraxis).

69 Unionsdomstolen är vid utövandet av den behörighet som avses i artiklarna 261 FEUF och 263 FEUF, för att uppfylla de krav som enligt artikel 47 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna gäller när böter ska granskas med stöd av den obegränsade behörigheten, skyldig att pröva varje anmärkning, avseende rättsliga eller faktiska omständigheter, som syftar till att styrka att bötesbeloppet inte är korrekt i förhållande till överträdelsens allvar och varaktighet (se dom av den 18 december 2014, kommissionen/Parker Hannifin Manufacturing och Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, punkt 75 och där angiven rättspraxis).

70 Utövandet av denna obegränsade behörighet är emellertid inte att likställa med en prövning ex officio, och förfarandet vid unionsdomstolen är kontradiktoriskt. Det ankommer i princip på sökanden att åberopa grunder mot det angripna beslutet och lägga fram bevisning till stöd för dessa grunder (se dom av den 18 december 2014, kommissionen/Parker Hannifin Manufacturing och Parker-Hannifin, C-434/13 P, EU:C:2014:2456, punkt 76 och där angiven rättspraxis).

71 Att det angripna beslutet inte prövas ex officio i sin helhet innebär inte att principen om ett effektivt domstolsskydd åsidosätts. Tribunalen är visserligen mot bakgrund av den principen skyldig att bemöta de grunder som har åberopats och att pröva såväl rättsliga som faktiska omständigheter, men däremot kräver inte nämnda princip inte att tribunalen ex officio företar en ny och uttömmande granskning av handlingarna i målet (se dom av den 8 december 2011, Chalkor/kommissionen, C-386/10 P, EU:C:2011:815, punkt 66).

72 Vidare framgår det av domstolens fasta praxis att tribunalen är ensam behörig att granska hur kommissionen i varje enskilt fall har bedömt det otillåtna beteendets grad av allvar. Domstolens prövning i ett mål om överklagande syftar dels till att undersöka i vilken utsträckning tribunalen på ett rättsenligt sätt har beaktat samtliga de faktorer som är väsentliga för bedömningen av hur allvarligt ett visst beteende har varit mot bakgrund av artikel 101 FEUF och artikel 23 i förordning nr 1/2003, dels till att kontrollera huruvida tribunalen på ett tillfredsställande sätt har bemött samtliga de argument som har anförts till stöd för yrkandet om nedsättning av böterna. Vid bedömningen av hur allvarlig en överträdelse av unionens konkurrensrätt är, ska ett stort antal faktorer beaktas, bland annat böternas avskräckande verkan liksom de särskilda omständigheterna och sammanhanget i det enskilda målet, inbegripet de enskilda företagens beteende och deras roll vid upprättandet av den konkurrensbegränsande samverkan, den vinst som de har gjort på nämnda samverkan, deras storlek och de berörda varornas värde samt den risk som överträdelser av det aktuella slaget innebär för förverkligandet av unionens mål (se, för ett liknande resonemang, dom av den 11 juli 2013, Team Relocations m.fl./kommissionen, C-444/11 P, ej publicerad, EU:C:2013:464, punkterna 95, 99 och 100).

73 Vidare ankommer det inte på domstolen att, när den prövar rättsfrågor i ett mål om överklagande, av skälighetshänsyn ändra den bedömning som tribunalen med stöd av sin obegränsade behörighet har gjort av det bötesbelopp som ett företag har ålagts på grund av att det har överträtt unionsrätten. Endast om domstolen bedömer att böterna inte endast är olämpliga utan även är så överdrivet höga att de är oproportionerliga, kan den slå fast att tribunalen, genom att fastställa ett olämpligt

bötesbelopp, har gjort sig skyldig till felaktig rättstillämpning (se, bland annat, dom av den 30 maj 2013, Quinn Barlo m.fl./kommissionen, C-70/12 P, ej publicerad, EU:C:2013:351, punkt 57 och där angiven rättspraxis).

74 Det är mot bakgrund av denna rättspraxis som den tredje och den fjärde grunden ska prövas.

75 Av nämnda rättspraxis framgår tydligt dels att prövningen med stöd av den obegränsade behörigheten endast avser den ålagda påföljden, inte det angripna beslutet i dess helhet, dels att varken utövandet av den obegränsade behörigheten eller lagenlighetsgranskningen är att likställa med en prövning ex officio och således inte heller medförde någon skyldighet för tribunalen att ex officio, oberoende av klagandens anmärkningar, företa en ny och uttömmande granskning av handlingarna i målet.

76 I det aktuella fallet genomförde tribunalen från och med punkt 335 i den överklagade domen en ändamålsenlig prövning av bötesbeloppet, den bemötte klagandens olika argument och den yttrade sig i punkterna 397–402 i nämnda dom över klagandens yrkanden om nedsättning av bötesbeloppet. Således inskränkte sig tribunalen inte, i motsats till vad klaganden har gjort gällande, till att granska lagenligheten av nämnda belopp. I detta sammanhang fann tribunalen bland annat, i punkt 384 i den överklagade domen, att koefficienten på 15 procent såvitt avsåg koefficienterna för överträdelsens allvar och för tilläggsbeloppet motsvarade den lägsta tänkbara nivån med tanke på att den aktuella överträdelsen var särskilt allvarlig. Därefter gjorde tribunalen i punkterna 397–401 i nämnda dom bedömningen att ingen av de omständigheter som sökandena i första instans hade anfört kunde motivera en nedsättning av bötesbeloppet.

77 När det mer specifikt gäller bedömningen av den aktuella överträdelsens grad av allvar, erinrade tribunalen i punkt 381 i den överklagade domen bland annat om punkt 23 i 2006 års riktlinjer, där det slås fast att ”[h]orisontella avtal om fastställande av priser, uppdelning av marknaden och produktionsbegränsningar, som i allmänhet är hemliga, hör till [de] mest allvarliga konkurrensbegränsningarna. EU:s konkurrenspolitik innebär att sådana överträdelser bestraffas hårt. I regel kommer därför den andel av försäljningsvärdet som skall beaktas vid sådana överträdelser att bestämmas i den övre delen av skalan.” I punkt 383 i den överklagade domen redogjorde tribunalen för den motivering som kommissionen i skäl 1211 i det omtvistade beslutet hade angett, nämligen att horisontell samordning av priser i sig är en av de mest skadliga typerna av konkurrensbegränsningar och att den aktuella överträdelsen var att betrakta som en enda komplex och fortlöpande överträdelse som omfattade sex medlemsstater och rörde de tre produktgrupperna. Därefter slog tribunalen i punkt 384 i den överklagade domen fast att den aktuella överträdelsen var särskilt allvarlig, något som motiverade tillämpningen av en koefficient för överträdelsens allvar på 15 procent, och i punkt 385 i domen att klaganden hade ingått i den ”centrala grupp av företag” som hade begått den aktuella överträdelsen.

78 Eftersom tribunalen således beaktade samtliga faktorer som var väsentliga för bedömningen av hur allvarlig den aktuella överträdelsen var (med tanke på att det var styrkt att horisontell samordning av priser hade förekommit och att klaganden hade deltagit i denna) och bemötte klagandens argument i denna fråga, gjorde den sig inte skyldig till felaktig rättstillämpning utan fullgjorde sin skyldighet att göra en effektiv domstolsprövning av det omtvistade beslutet.

79 När det gäller bedömningen av huruvida det administrativa förfarandet tog alltför lång tid, påpekar domstolen att om kommissionen åsidosätter principen om iakttagande av en skälig handläggningstid, kan detta förvisso motivera ogiltigförklaringen av ett beslut som kommissionen har antagit efter ett administrativt förfarande som har genomförts med stöd av artiklarna 101 FEUF och 102 FEUF, i den mån som även det berörda företagets rätt till försvar därigenom har åsidosatts. Att kommissionen befinns ha åsidosatt principen om iakttagande av en skälig handläggningstid kan däremot inte medföra en nedsättning av beloppet för ålagda böter (se, bland annat, dom av den 9 juni 2016, CEPSA/kommissionen, C-608/13 P, EU:C:2016:414, punkt 61, och dom av den 9 juni 2016, PROAS/kommissionen, C-616/13 P, EU:C:2016:415, punkt 74 och där angiven rättspraxis). I det

aktuella fallet är det, som framgår av punkt 62 ovan, fastställt att klaganden med stöd av sitt argument om att tribunalen gjorde en felaktig bedömning av huruvida det administrativa förfarandet hade tagit alltför lång tid inte har framställt något annat yrkande än det som rör nedsättning av beloppet för de böter som klaganden har ålagts.

80 Detta argument är således verkningslöst och behöver därför inte prövas i sak.

81 När det slutligen gäller frågan om de ålagda böternas proportionalitet i sig, har klaganden inte anfört något argument som är ägnat att styrka att nivån på den ålagda påföljden skulle vara olämplig eller oskälig. Överklagandet kan därför inte vinna bifall med stöd av argumentet att ett bötesbelopp på 8 068 441 euro skulle vara oproportionerligt i förhållande till en av den konkurrensbegränsande samverkan berörd omsättning på 34,34 miljoner euro. Det är i själva verket ostridigt att beloppet för de böter som ålades Villeroy & Boch och dess dotterbolag i det aktuella fallet sattes ned så att det inte skulle överstiga 10 procent av bolagens sammanlagda omsättning under det föregående räkenskapsåret, i enlighet med artikel 23.2 i förordning nr 1/2003. Den gränsen innebär i sig en garanti för att nivån på böterna inte ska bli oskälig i förhållande till företagets storlek mätt i sammanlagd omsättning (se, för ett liknande resonemang, dom av den 28 juni 2005, Dansk Rørindustri m.fl./kommissionen, C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P–C-208/02 P och C-213/02 P, EU:C:2005:408, punkterna 280–282).

82 Mot bakgrund av det ovan anförda ska överklagandet såvitt avser den tredje och den fjärde grunden ogillas med hänvisning till att det delvis är verkningslöst och i övrigt saknar grund.

83 Eftersom klaganden inte har vunnit framgång med någon av de grunder som den har åberopat, ska överklagandet som helhet ogillas.

Rättegångskostnader

84 Enligt artikel 184.2 i domstolens rättegångsregler ska domstolen besluta om rättegångskostnaderna när ett överklagande avvisas eller ogillas. Enligt artikel 138.1 i samma rättegångsregler, som enligt artikel 184.1 i dessa ska tillämpas i mål om överklagande, ska tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att klaganden ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Eftersom klaganden har tappat målet, ska kommissionens yrkande bifallas.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

1) Överklagandet ogillas.

2) Villeroy & Boch SAS förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Underskrifter